

Heyi nganea i malugana na dokotela wa Afurika
Tshipembe a vhidzwaho Bongani Mawethu Mayosi.

O vha e Muḡivhi wa Saints wa a tumbula zwithu
zwa ndeme nga ha vhulwadze ha mbilu.

Bongani o bebwa nga 1967, Mthatha, ngei Eastern Cape,
Afurika Tshipembe.

O dzhena tshikolo tsha mahayani tshi re Ngqamakhwe.

Mme a Bongani vho vha vhe muongi, ngeno khotsi awe vhe
dokotela.

Duvha na duvha musi vha tshi swika hayani, vhabebi vha Bongani vho vha vha tshi amba nga mushumo wavho.

O vha e na dzangalelo kha thaidzo dza mutakalo, na u thusa vhathu.

Nge a pfa nga ha mushumo wa vhabebi vhawe, Bongani o vha na dzangalelo kha Saintsi dza Mutakalo.

Musi e tshikoloni, Bongani o funa Dzimbalu na Saints dza Vhutshilo.

O shuma nga maanda kha dzenedzo ngudo ngauri o vha a tshi tōda u vha dokotela.

Musi o no fhedza tshikolo, o guda yunivesithi ya KwaZulu-Natal na ya Cape Town. O vha e mutshudeni o talifhaho.

Bongani o wana thikhedzo ya masheleni uri a bvele phanda na pfunzo dzawe ngei Yunivesithi ya Oxford kha la England.

O dovha a guda Amerika. A vhuya Afurika Tshipembe u shuma sa dokotela.

O vha e dokotela wavhuḽi na o lugaho, ane a funa vhalwadze vhawe.

A zwo ngo dzhia tshifhinga uri Bongani a dovhe a vhuyelele seli ha malwanzhe.

O vha a tshi tōda u guda zwo engedzeaho nga Khadioḽodzhi.

Khadioḽodzhi ndi ngudo ya mbilu, na malwadze ane a kwama mbilu.

Bongani o vha e Khadioḽodzhisti –dokotela wa mbilu.

Dokotela Mayosi vho shuma na vhañwe vhaṭoḡisisi seli ha malwanzhe. Vha tumbula tshithu tsha ndeme vhukuma.

Vhaṭoḡisisi vho tumbula zwi itaho uri vhañwe vhathu vha vhe na vhulwadze ha mbilu.

Zwe vha zwi tumbula zwo vha zwi zwa ndeme kha madokotela mashangoni oṭhe.

Bongani o vhuya Afrika Tshipembe e mudivhimakone.

O shuma na Minista wa Mutakalo na u nea nyeletshedzo nga ha thaidzo dza mutakalo dza lino shango.

Muḽoro wawe wo vha u wa uri a vhone mashango a Afrika a tshi shumisa Saintsi u tandulula thaidzo dzao.

Bongani o vha a tshi difhulufhela sa Mudivhi wa Saints wa Afrika. Zwe a zwi tumbula zwo vha zwi zwa ndeme kha khungulu yothe.

Afrika Tshipembe lo pembelela mushumo wawe na zwe a zwi khunyeledza.

O tthonifiwa nga tshiphuga tshihulwanesa tsha shango tsha Saints i vhidzwaho uri ndi Order of Mapungubwe.

Bongani o vha e Phurofesa wa Khadiolodzhi ngei Yunivesithi ya Cape Town.

Musi a tshi funza, o kovhelana na matshudeni awe ngivho yawe.

O vha a tshi pfesesa thaidzo nnzhi dza matshudeni. O tũtũwedza madokotela maswa na vhañwe vhane vha khou guda Saints dza Mutakalo.

Phurofesa Mayosi o vhewa sa Ṭhoho ya Saintsi dza Mutakalo ngei Yunivesithi ya Cape Town (UCT).

O vha a tshi dzula e kati nga mushumo.

O vha e mugudisi, muṭodisisi, na murangaphanda.

Bongani Mayosi u humbulwa sa tsumbo yavhuḍi nga vhathu vhanzhi.

U bva kha tshikolo tsha mahayani, o vha murangaphanda kha Saints dza Mutakalo kha Yunivesithi ya nthesa Afrika Tshipembe.

O vha mudivhi makone kha Saints dza Mutakalo mashangoni othe.

Bongani o swikelela zwithu zwinzhi vhutshiloni hawe, fhedzi o vha a tshi ditukufhadza.

Musi ri tshi guda Saintsi, ri nga humbula nga ha Dokotela Mayosi.

Ri nga pembelela zwe a zwi khunyeledza, na zwe vhanwe vhaḡivhi vhanzhi vha Saintsi vha Afrika vha zwi khunyeledza.

Nahone ri nga pembelela ndeme ya nḡivho ya Afurika.

—Mbudziso

1. Ndi nnyi ane a khou anetshela heyi nganea?
Nganea i khou amba nga ha nnyi?
2. Bongani o vha na dzangalelo lini nga ha
mutakalo na Saints, nahone ndi ngani?
3. 'Khadioḽodzhi' ndi mini? 'Khadioḽodzhisti' ndi
mini?
4. "Saints dza Mutakalo" ndi mini? Ṽḽḽani
mafhungo o engedzeaho nga ha mushumo
u re kha Saints dza Mutakalo.
5. Sa Rasaints wa Mutakalo na Dokotela wa
Mbilu, Bongani o thusa hani tshitshavha?
6. Wanulusani nga ha Vhorasaints vhararu
vha Vharema.
7. Ndi thaidzo dza mufuda-ḽe dza matshilisano
dzine na amba ngadzo hayani?
8. Ṽḽalusani ḽḽila ine pfunzo yaḽu ya nga ni
thusa ngayo u tandulula dziḽwe dza thaidzo
dza matshilisano.

—Bugu dza tsielano iyi

- Andile Mji
- Asnath Mahapa
- Bongani Mayosi
- Charlotte Maxeke
- Mmantsane Moche Diale
- Mulalo Doyoyo
- Tebello Nyokong
- Tshilidzi Marwala

Heyi bugu ya nganea yo itwa na u nwalwa nga
Luthosa, sa tshipiḡa tsha phurodzhekthe ya Zenex
Ulwazi Lwethu ya bugu dza u vhala ya 2020.